

KONSENSUS A ODHODLÁNÍ NA CESTĚ DO EU

Černá Hora od opětovného získání nezávislosti v roce 2006 dosáhla mnohého. Byla přijata nová ústava, země úspěšně udržela stabilitu a zachovala svůj mnohonárodnostní charakter, hraje konstruktivní úlohu v oblasti regionální spolupráce a učinila první, avšak rozhodné kroky na cestě do Evropské unie: požádala o členství a odhodlala se k reformám, které umožnily EU poskytnout jejím občanům bezvízový vstup do zemí EU. Jedná se o milník a jeden z nejhmatatelnějších výsledků spolupráce mezi EU a Černou Horou. Dokazuje, že trvalá orientace na reformy a na členství v EU přinese lidem v Černé Hoře konkrétní výhody.

Naším smluvním vztahem s Černou Horou je tzv. Dohoda o stabilizaci a přidružení. Byla podepsána všemi 27 členskými státy a vstoupí v platnost dne 1. května 2010. Týká se ambiciózního programu spolupráce v oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti, volného pohybu pracovníků, práva usazování a volného pohybu kapitálu a služeb a také v oblasti dopravy a elektronických komunikací. Nejvýznamnější však je, že bude představovat kvalitativně novou etapu v naší společné práci týkající se projektu evropské integrace Černé Hory.

Černá Hora má na své cestě do EU řadu výhod. Nesmírnou výhodou pro tuto zemi na její cestě do EU bude politická shoda ohledně evropské integrace a hospodářské reformy z hlediska reforem, které je třeba ještě podniknout. Tato shoda vyžaduje aktivní účast a podporu občanské společnosti a sdělovacích prostředků.

Země usilující o členství v EU potřebuje účinné demokratické orgány, účinnou prevenci a prosazování práva a nezávislé soudy a prokuratury. Všechny tyto složky státního systému musí řádně fungovat a spolupracovat, což musí vést ke konkrétním a viditelným výsledkům. I

když Černá Hora odvedla velký kus práce, ještě mnoho je třeba udělat. Mnoho předpisů a nařízení EU, které byly přijaty, nyní musí být provedeno a uplatňováno; mnoho orgánů, které byly zavedeny, musí nyní pracovat ve prospěch občanů; aby všechny tyto reformy začaly v dlouhodobém horizontu přinášet sociální a hospodářské výhody lidem i společnosti. Jádrem tohoto úsilí by měly zůstat složité oblasti jako boj proti korupci a organizované trestné činnosti.

Komise v současné době připravuje své stanovisko k žádosti Černé Hory o členství v EU. Připravíme spravedlivé a důkladné hodnocení. Jedním z předpokladů pro přechod k dalším fázím procesu je splnění politických kritérií. Stanovisko chceme předložit Radě EU tento rok. Mezitím by však Černá Hora měla pokračovat v důkladném provádění svých reforem, a to nejen v zájmu usnadnění cesty do EU, ale především v zájmu svých občanů.

Evropská komise je odhodlána podporovat Černou Horu a ostatní země západního Balkánu v jejich úsilí o evropskou integraci. Naše politická podpora je provázena konkrétní finanční podporou. V Černé Hoře v současné době spravujeme portfolio finanční pomoci EU ve výši více než 100 milionů EUR na období 2010–2012. Abychom jmenovali alespoň několik oblastí – z prostředků EU se podporuje konsolidace právního státu, reforma soudnictví a policie, posilování kapacit a nová infrastruktura v oblasti energetiky, životního prostředí, zemědělství a v neposlední řadě budování kapacit občanské společnosti.

Jsem přesvědčen o tom, že členství v EU bude pro budoucí prosperitu, stabilitu a mír v zemi klíčovým prvkem. Oceňuji úlohu, kterou Černá Hora v oblasti regionální spolupráce sehrává, a počítám s její trvalou podporou a proaktivním přístupem, který bude uplatňovat vůči svým sousedům s cílem vypořádat se s doposud nevyřešenými regionálními otázkami.

Před Černou Horou stojí období intenzivní tvrdé práce a mnoho politických a hospodářských úkolů. Je důležité, aby všechna odvětví společnosti hrála aktivní úlohu. V tomto procesu by měly být mobilizovány všechny zdroje země. Pluralismus a konstruktivní dialog mezi státními orgány, včetně vlády, parlamentu a soudů, a občanskou společností mají pro demokratickou a prosperující Černou Horu na její cestě do Evropské unie zásadní význam.